

TAKDİM

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Günümüzde çok sayıda meal ve tefsir varken, neden böyle bir tefsir yazılma ihtiyacı hissedildi?

Ehl-i Sünnet âlimleri tarafından önceden yazılan ve Müslümanlar tarafından itibar edilen çok sayıda meal ve tefsir vardır. Osmanlı Devleti'nden sonra Arapça ve Osmanlıca olan bu eserler, günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Ancak bâzı kimselerin, bu eserleri çevirirken veya yeniden yazdıkları meal ve tefsirlerde kendi bâtil görüşlerine göre âyetleri çarpıttıkları görülmektedir. Bu çarpıtmayı da, âyetlerle ilgili olan hadisleri; "Mevzudur, sahih değildir" demek sûretiyle gerçekleştirmişlerdir. Bu kimseler özellikle, Müslümanların itikâdını ve yakînini güçlendiren âyetleri çarpıtmışlardır. Meselâ: Peygamberimiz Sallallâhu aleyhi ve sellem'in mucizelerini ve onun üstün vasıflarını belirten, evliyâ, kerâmet, şefaât, zikrullah ve tasavvuf yolunu anlatan âyetler gibi. Böylece, Müslümanlar arasında tefrika çıkmasına sebep olmuşlardır. Biz de Müslümanlar arasındaki bu görüş ayrılığının ortadan kalkması, âyetlerin doğru anlaşılabilmesi ve ecdadımızın da amel ettiği Ehl-i Sünnet görüşünün tam anlamıyla yaşanabilmesi için âyetleri ilgili hadisler ile birlikte ele alarak böyle bir tefsir yazma ihtiyacı hissettik. Çünkü âyetlerin doğru anlaşılabilmesi için mutlak sûrette hadisler ile birlikte ele alınması gerekir.

Bu hususta Allah' u Teâlâ Sûre-i Nisâ, Âyet 59' da şöyle buyurmuştur:

"... Eğer Allah'a ve âhîret gününe îman ediyorsanız, ihtilaf ettiğiniz herhangi bir meselede Allah'ın kitabına ve Resûlün sünnetine mürâcaat edin. Bu, sizin için hayırlı ve netice itibariyle daha güzeldir."

Peygamberimiz Sallallâhu aleyhi ve sellem de şöyle buyurmuştur:

"Size iki şey bırakıyorum ki, bunlara sarıldığınız sürece aslâ dalâlete düşmezsiniz. Bunlar, Allah'ın kitabı ve O'nun Peygamberinin sünnetidir."¹

¹ İmam Mâlik, Muvatta, Kitab'ul-Kader 3.

Bu iki emânet, Peygamberimiz Sallallahu aleyhi vesellem'in, Müslümanlara kıyâmete kadar geçerli olan bir vasiyetidir. Bu sebeple de âyetlerin doğru anlaşılabilmesi için hadisler ile birlikte ele alınması zorunludur.

Yine hadislerin önemine dair şu hâdise nakledilmiştir:

Hz. Ali Efendimiz, İbn-i Abbas Hazretlerini Hârici taifesiyle tartışmaya gönderir ve ona der ki: "Git, onlarla mücâdele et. Onları Kur'ân'a ve sünnete çağır. Fakat onlara Kur'ân'dan delil getirme. Çünkü âyetlerin pek çok mânâlara gelme ihtimali vardır. Ancak onlarla sünnetten delil getirerek mücâdele et." İbn-i Abbas Hazretleri de: "Ey Mü'minlerin Emiri! Ben Allah'ın kitabını onlardan daha iyi bilirim, çünkü Kur'ân bizim evlerimizde indi" dedi. Bunun üzerine Hz. Ali Efendimiz: "Doğru söylüyorsun. Fakat Kur'ân, birçok yönü bulunan bir kitaptır. Kur'ân bir şey der, onlar da başka bir şey söylerler. Yani Allah'ın âyetlerini kendi kafalarına göre yorumlarlar, ağızları kapanmaz. Lâkin sen onlara sünnetten delil getirirsen kaçacak yer bulamazlar" buyurdu. Nitekim İbn-i Abbas Hazretleri, onların karşısına çıktı. Sünnetten delil getirerek onlarla tartıştı. Sonunda onların elinde hiçbir delil kalmadı ve böylece hepsini susturdu.¹

İşte bu hâdiseden de anlaşılın odur ki, Kur'ân'a, sünnetler ile delil getirildiğinde, âyetlerin çarpıtılmadığı görülmektedir.

Bu konuda Hz. Ömer Efendimiz de şöyle buyurmuştur:

"Size birtakım insanlar, Kur'ân-ı Kerîm'in müteşâbih âyetleriyle mücâdele etmeye gelecekler. Siz de onlara karşı sünnetler ile karşı koyun. Çünkü sünnetleri bilenler, Allah'ın kitabını en iyi bilenlerdir."²

Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Dînin kaybolması, sünneti terk etmekle başlar. Halat, nasıl ki lif lif parçalanırsa din de, sünnetin birer birer terk edilmesiyle ortadan kalkar."³

¹ Celâleddin es-Suyûtî, ed-Dür'ül-Mensûr fi't-Tefsîr bi'l-Me'sûr, c. 1, s. 97. Ayrıca tarihi kaynaklar: Hakem tayin etme ve verdiği hükme râzı olma meselesi etrafında cereyan eden bu münâkaşada, İbn-i Abbas Hazretlerinin, sünnet ve şiretten deliller getirerek binlerce Haricî'nin tevbe edip Hz. Ali'nin safına geçmesini sağladığını kaydederler.

² Sünen-i Dârimî, Mukaddime 17.

³ Sünen-i Dârimî, Mukaddime 16.

Hadis-i Şerif'lerin önemine dair mezhep imamlarımız da şöyle söylemişlerdir:

İmam-ı Âzam Ebû Hanife Hazretleri: **"Sünnet olmasaydı, hiçbirimiz Kur'ân'ı anlayamazdık"** diye buyurmuştur.

Ahmed b. Hanbel Hazretleri: **"Sünnet, bizim yanımızda; Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem'den gelen nakillerdir. Sünnet, Kur'ân'ı açıklar ve o, Kur'ân'ın işâret ettiği mânâların delilleridir"** diye buyurmuştur.

İmam Şâfiî Hazretleri: **"Ehl-i Sünnet âlimlerinin bütün söyledikleri sünnetin şerhidir. Bütün sünnet de Kur'ân'ın şerhidir"** diye buyurmuştur.

İmam Mâlik Hazretleri de: **"Sünnet, Nûh'un gemisine benzer. Kim ona binirse, kurtulur, kim de binmezse boğulur"** diye buyurmuştur.

Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem, kendisine vahyedilen âyetleri Ashâbına açıklayarak izah ederdi. Bundan dolayı genellikle âyetlerin karşılığında hadisler vardır. Bu nedenle bir âyetin karşılığında olan her hadis, o âyetin en güzel tefsiridir.

Kur'ân âyetlerini çarpıtarak, kendi görüşüne göre mânâ verenler hakkında Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Her kim Kur'ân'a (gerçek mânâsını bildiği halde) kendi görüşüne göre mânâ verirse, Cehennemdeki yerine hazırlansın."¹

Biz de bu tefsiri hazırlarken, âyetleri ilgili olan hadislerle birlikte değerlendirecek açıklamaya çalıştık. Ahkâm âyetlerini Hanefi Mezhebî'nin görüşü üzere izah ettik. Yine bâzı âyetlerin izahında, o âyeti açıklayıcı bir özelliğe sahip olması nedeniyle, Ehl-i Sünnet âlimleri tarafından nakledilen rivâyetlere de yer verdik. Eğer bilmeyerek bir hatâ yapmış isek, bundan dolayı Allah'ın rahmetine ve affına sığınırız! Vallâhu a'lem, bi's-savâb (Doğruyu en iyi bilen Allah'tır).

Muhammed Bilal Nâdir
Hazretlerinin Torunu
Bilal KUTLUBAY

¹ Sünen-i Tirmizî, Tesir'ul-Kur'ân 1; İmam Gazâlî, İhyâ-u Ulûm'id-Din, c. 1, s. 98.